«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ´ 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ρήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς´ 63).

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΕ´. Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1935 Ἀριθ. 1214

ΠΗΓΗ ΜΙΑΣΜΑΤΟΣ

Ἐστήριζε καὶ ἐνίσχυεν ὁ δίκαιος μὲ τὸ παράδειγμά του. Καὶ τώρα, ποὺ ἔπεσε, κινδυνεύει νὰ μετατραπῇ εἰς ἑστίαν μολύσματος καὶ ἐπιδημίας. Μὴ σοῦ φαίνεται παράδοξον. Οἱ ἀσεβεῖς, οἱ ὁποῖοι καὶ προτήτερα τὸν ἐπέκρινον καὶ τὸν ἐχαρακτήριζον ὡς ὑποκριτήν, θὰ φωνάξουν τώρα: Δὲν σᾶς τὰ ἐλέγομεν; Δὲν σᾶς συνεβουλεύομεν νὰ μὴ ἐμπιστεύεσθε εἰς τοὺς ὑποκριτὰς αὐτούς;—Οἱ κλονιζόμενοι, ὅσοι καὶ προτήτερα ἐνέδιδον εἰς τὴν πίεσιν τοῦ κακοῦ, θὰ εἴπουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειράν των. Καλὰ ὅλα αὐτά, ἀλλ' ἰδοὺ λοιπόν, ὅτι εἶνε ἀδύνατα. Πρὸς τί νὰ ἀγωνίζεται κανεὶς εἰς τὸν ἀέρα;—Οἱ ἄπειροι καὶ ἀσχημάτιστοι νέοι, τοὺς ὁποίους ἑλκύουν αἱ ἡδοναὶ τῆς σαρκὸς καὶ αἱ ἀπολαύσεις τοῦ βίου, θὰ μυκτηρίσουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειράν των καὶ θὰ εὕρουν, ὅτι αἱ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς προτροπαὶ εἶνε κενοὶ σημασίας λόγοι, οἱ ὁποῖοι μόνον διὰ τοὺς γέροντας καὶ τοὺς προχωρημένους εἰς τὴν ἡλικίαν ἔχουν κάποιαν ἀξίαν. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ δίκαιοι καὶ ἐνάρετοι, ποὺ ἕως τώρα περιεκύκλωναν τὸν ἐκπεσόντα, θὰ δειλιάσουν, θὰ εὑρεθοῦν εἰς δύσκολον θέσιν ἀπὸ τὰς εἰρωνείας καὶ τὰ σκώμματα τῶν πολλῶν, μερικοὶ δὲ ἴσως καὶ θὰ καμφθοῦν. Ἀσφαλῶς δὲ ὅλοι τους θὰ χάσουν τὸ καύχημά των, τὸ θάρρος των καὶ τὴν ἀπέναντι τῶν ἄλλων παρρησίαν των.

Ἀλήθεια! Ποῖος κλονισμός! Ποῖον σκάνδαλον! Ποία κακὴ σύστασις καὶ διαβολὴ διὰ τὸν βίον τῆς ἀρετῆς! Καὶ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ ποῖον; Ἀπ' ἐκεῖνον ἀκριβῶς, ὁ ὁποῖος ὑψώνετο μέχρι πρὸ ὀλίγου ζωντανὸν παράδειγμα καὶ διδάσκαλος ἀρετῆς. Ἀπὸ τὴν μέχρι πρὸ ὀλίγου δροσερὰν καὶ ζωογόνον πηγήν, ποὺ ἀνεκούφιζε καὶ ἐξεκούραζε καὶ ἐζωογόνει πολλούς.

Ἀλλὰ θὰ μείνῃ τὸ κακὸν ἕως ἐδῶ; Ἢ μήπως θὰ χειροτερεύσῃ; Ὢ! ἀναγνῶστά μου, εἶνε φόβος, ὅτι θὰ χειροτερεύσῃ. Διότι εἰξεύρεις τί θὰ εἴπῃ νὰ πέσῃ ὁ δίκαιος; Θὰ εἴπῃ νὰ πέσῃ κάποιος ποὺ ἵσταται ὑψηλά. Δὲν θὰ συντριβῇ λοιπόν; Νὰ πέσῃ ἀπὸ ὕψη μεγάλα εἰς τέλματα βούλκου βαθέος. Δὲν θὰ χαθῇ λοιπὸν ἐκεῖ;

Μὲ ἄλλας λέξεις, ὁ δίκαιος πίπτων καὶ καθιστάμενος κοινὸν σκάνδαλον, ἑπόμενον εἶνε ἐὰν δὲν ἀναστῇ ἀμέσως, νὰ διαφθαρῇ καὶ νὰ χειροτερεύσῃ πολὺ περισσότερον παρ' ὅσον ὁ ἄλλος, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἐγνώρισε τὴν ἀρετήν. Καὶ δὲν θὰ κρημνίσῃ μόνον μίαν φορὰν μὲ τὴν πρώτην πτῶσίν του, ἀλλὰ θὰ κρημνίζῃ διαρκῶς ἔπειτα μὲ τὴν ἐσχάτην διαφθορὰν καὶ ἐξαχρείωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ καταλήξῃ. Θὰ γίνῃ τώρα φανατικὸς διδάσκαλος τοῦ κακοῦ· θὰ ἀποδειχθῇ ἀδιάλλακτος καὶ ἀδυσώπητος πολέμιος παντὸς ὅ,τι προτήτερα ἐλάτρευεν ὡς μέγα καὶ ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς καὶ ὡραῖον. Ἀλλοίμονον! Ἡ πηγὴ δὲν ἐστείρευσε μόνον, ἀλλ' ἀναδίδει ἤδη τὸ μίασμα καὶ τὴν μόλυνσιν. Ποία καταστροφή! Καὶ ποία δυστυχία!

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

β) Ἡ θεωρία τοῦ Δαρβίνου κρινομένη.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τοῦ Δαρβίνου, καθ' ὃν ἐν τῷ ἀγῶνι περὶ ὑπάρξεως περισώζονται πάντοτε οἱ ἰσχυρότεροι καὶ μᾶλλον πεπροικισμένοι καὶ πλεονεκτοῦντες εἰς προσόντα τύποι, δὲν παρουσιάζεται βάσιμος. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ φυτά, εἶνε ἐξ ἑαυτοῦ φανερόν, ὅτι μένοντα ἀκίνητα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἶνε ἐκτεθειμένα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν των καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος σοβαρὸς περὶ αὐτῶν, ὅτι ὁ πολλαπλασιασμός των ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν πλεονεκτικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἀτόμου. Ἰσχυρὰ καὶ ὡραία δρῦς εἶνε δυνατὸν τὰς ὡραίας βαλάνους αὐτῆς νὰ μὴ παρέχῃ εἰς καρποφορίαν, διότι οἱ σκίουροι, καθὼς καὶ οἱ κάτωθι ταύτης ἐνδιαιτώμενοι χοῖροι, τοὺς καρποὺς αὐτῆς κατ' ἐξοχὴν θὰ προτιμῶσι. Τοὐναντίον, ἀσθενοῦς τινος δρυὸς οἱ καρποὶ εἶνε πιθανώτερον νὰ διαφύγωσι τῶν ἐξ αὐτῶν τρεφομένων τὴν βουλιμίαν. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἰσχύει κατὰ μέγα μέρος καὶ ἐπὶ τῶν ζῴων, πολλὰ ἐκ τῶν ὁποίων περιέρχονται ἐξ ἴσου εἰς παθητικὴν κατάστασιν, ὅσον καὶ τὰ φυτὰ ἐνώπιον τῶν κατεσθιόντων αὐτά. Οὕτω, ὅπως γράφει καὶ ὁ Kellog(¹), ὅταν μεγάλη τις φάλαινα ἀνοίγῃ τὸ στόμα αὐτῆς ἐν μέσῳ τῶν μυριάδων ἀριγγῶν, αἵτινες πλέουσι καθ' ὁμάδας ἐν ταῖς βορείαις θαλάσσαις, θὰ καταπίῃ οἱασδήποτε παρατύχωσι πρὸ αὐτῆς, ἄνευ διακρίσεως τινος ἢ διαλογῆς τῶν μικροτέρων ἀπὸ τῶν μεγαλυτέρων, τῶν εὐκινητοτέρων

(1) Παρὰ de Sinéty ἔνθ' ἀνωτ. στήλ. 1828.

ἀπὸ τῶν δυσκινητοτέρων, τῶν ὀλιγώτερον πεπροικισμένων ἀπὸ τῶν πλεονεκτουσῶν. Ὡσαύτως καὶ ὁ ἀσπάλαξ θὰ καταβροχθίσῃ πάντα σκώληκα, τὸν ὁποῖον θὰ συναντήσῃ, χωρὶς ὁ περισσότερον τῶν λοιπῶν ὁμοίων του πεπροικισμένος νὰ δύναται νὰ διαφύγῃ. Τὸ αὐτὸ σημειοῦται καὶ μεταξὺ τῶν πτηνῶν, ἅτινα τρέφονται ἐκ καμπῶν ἢ ἐντόμων. Καθ' ὃν τρόπον λαγωοὶ ὀλιγώτερον ὠκύποδες δύνανται νὰ διαφύγωσι τὸν ὄλεθρον τὸν ἐκπεμπόμενον ἐκ τῆς κυνηγετικῆς κάννης, ἐνῷ ἄλλοι περισσότερον εὔστροφοι δύνανται νὰ εὕρωσι τὸν θάνατον, οὕτω καὶ ἔντομα ἢ κάμπαι ὀλιγώτερον πεπροικισμέναι τῶν ὁμοειδῶν των δύνανται νὰ περισωθῶσιν, ἐνῷ ἄλλαι τελειότεραι νὰ καταβροχθισθῶσι. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄτομα, ἅτινα διεκφεύγουσι τὸν ἀντίπαλον χάρις εἰς τὴν εὐκινησίαν των ἢ εἰς τὴν μεγαλυτέραν των εὐφυΐαν. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἀντίπαλοι περισσότερον εὐκίνητοι ἢ εὐφυεῖς, παρὰ τοὺς ἄλλους ὁμοίους των. Οὕτω ὁ εὐκίνητος λαγωὸς θὰ πέσῃ θῦμα εὐκινήτου ἀετοῦ ἢ ἀλώπεκος. Οὔτε πάλιν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν καιρῷ πείνης ἢ θεομηνίας τινὸς διασώζονται μόνον τὰ ἄτομα τὰ περισσότερον πεπροικισμένα τῶν λοιπῶν, ἤτοι ζῷα ἔχοντα πόδας ἐλαφροὺς καὶ ταχεῖς ἢ σιαγόνας ἰσχυράς, δι' ὧν καὶ ξηρὰς ἔτι ρίζας δύνανται νὰ μασσῶσι κλπ. Ὅπως ἐν ἐκτροχιασμῷ ἁμαξοστοιχίας τινὸς ἢ ἐν πτώσει κεραυνοῦ δὲν διασώζονται οὔτε οἱ ἔχοντες ἰσχυρότερον ὀργανισμὸν ἄνθρωποι, οὔτε οἱ μετ' ἐξαιρετικῆς εὐφυΐας πεπροικισμένοι, ἀλλὰ μόνον ὅσοι συνέβη νὰ κατέχωσι θέσιν ἀσφαλεστέραν τῶν λοιπῶν, οὕτω καὶ εἰς τὰς διαφόρους φυσικὰς ἀνωμαλίας, διαταράξεις καὶ θεομηνίας, ὑπὸ τῆς βιαιότητος τῶν ὁποίων πλεῖσται ὑπάρξεις καταστρέφονται, δὲν διασώζονται πάντοτε καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα μόνον αἱ ἰσχυρότεραι, εὐφυέστεραι καὶ μᾶλλον πεπροικισμέναι τῶν λοιπῶν, ἀλλ' ὅσαι ἔτυχον νὰ εὑρίσκωνται ὑπὸ συνθήκας ἐξωτερικὰς εὐμενεστέρας.

Ἡ ἐξαφάνισις ἄλλως τε εἰδῶν γονιμωτάτων, ἐξόχως ἰσχυρῶν καὶ ὑπερεχόντων, περὶ τῶν ὁποίων μαρτυρεῖ ἡ Παλαιοντολογία, παραμένει ἐντελῶς ἀνεξήγητος καὶ δὲν ἐπιβεβαιοῖ τὸν νόμον τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος, διότι παρουσιάζει εἴδη, περὶ τῶν ὁποίων τις θὰ ἀνέμενε νὰ ἀνθέξωσι περισσότερον τῶν λοιπῶν, νὰ κάμπτωνται σχεδὸν ἀμαχητεὶ καὶ νὰ ἐκλείπωσιν ἀποτόμως. Τοιαῦτα ἀποτόμως ἐκλιπόντα εἴδη θὰ ἀπηριθμοῦμεν τοὺς τριλοβίτας, τοὺς ἀμμωνίτας, τοὺς δεινοσαύρους κλπ., ἅτινα εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν παρουσιάζονται εἰς ὕψιστον ἀκμῆς καὶ λόγῳ πλήθους καὶ λόγῳ ποικιλίας μορφῶν, ἐξαφανίζονται ἀποτόμως, χωρὶς κἂν νὰ διεξαγάγωσιν ἀγῶνα περὶ ὑπάρξεως καὶ χωρὶς νὰ ἐμφανίσωσι τὰς ἐκ τοῦ ἀγῶνος τούτου σημειουμένας αὐξομειώσεις. Ταῦτα δὲ καθ' ὃν χρόνον ἄτομα κατωτάτων καὶ ἀτελεστάτων κλάσεων, οἷα τὰ ἐγχυματικά, τὰ μαλάκια, οἱ σκώληκες, οἱ σπόγγοι, τὰ ὑδρόζωα, ἐξακολουθοῦσι νὰ ὑφίστανται παραπλεύρως ζῴων τελείως ἐξειλιγμένων καὶ πλουσίως πεπροικισμένων, πολλὰ τῶν ὁποίων διώκουσιν αὐτά, παρὰ πᾶσαν τὴν ἀτελῆ ὀργάνωσιν αὐτῶν ἀνθιστάμενα νικηφόρως ἐν τῇ περὶ ὑπάρξεως πάλῃ.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος. Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὴν γενετήριον ἐπιλογήν.

ΛΑΪΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

ΦΟΒΕΡΟΝ ΤΟ ΕΜΠΕΣΕΙΝ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΘΕΟΥ

Ἄφησέ με, λέγει ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωϋσῆν. Μὴ Μὲ ἐμποδίζῃς μὲ τῆς προσευχαῖς σου. Μὴν ἀρχίσῃς νὰ Μοῦ λές: Κύριε, συγχώρησέ τους. Ἄφησέ Με. Καὶ σὲ λίγο θὰ ἰδῇς τί θὰ εἴπῃ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ. «Ἐκτρίψω αὐτούς»· θὰ τοὺς λυώσω· θὰ τοὺς κάνω σκόνη καὶ ψιλὴν ἄμμον, ὥστε νὰ τοὺς σκορπίσῃ ὁ ἀέρας καὶ νὰ μὴ φανοῦν πουθενὰ τὰ ἴχνη των.

«Ἐκτρίψω αὐτούς». Τί φοβερὸν πρᾶγμα εἶνε, ἀδελφέ μου, νὰ πέσῃ κανεὶς «εἰς χεῖρας τοῦ ζῶντος Θεοῦ»! Ποῖος ὄλεθρος καὶ ποία καταστροφὴ νὰ ὀργισθῇ ὁ Θεὸς ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου! Εἶνε ξεγραμμένος πλέον ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Ποῦ νὰ σταθῇ καὶ ποῦ νὰ εὑρεθῇ; Καὶ χρήματα καὶ ἐπιρροαῖς καὶ δόξαις καὶ συμμαχίαις καὶ ὑποστηρίξεις ἰσχυρῶν καὶ ἐξοπλισμοὶ καὶ στρατοὶ καὶ στόλοι καὶ κάθε δύναμις ἀνθρωπίνη ἐκμηδενίζονται σὲ μιὰ στιγμὴ καὶ ἀποδεικνύονται καπνός, ποὺ τὸν διαλύει ὁ ἀέρας, σκόνη ποὺ χάνεται στὸ λεπτὸ ἀπὸ τὰ μάτια σου.

«Ἐκτρίψω αὐτούς». Καὶ νὰ ξεύρῃς, ὅτι ἕνα τέτοιον ἀνεπανόρθωτον κακὸν ἔχει πηγήν του τὴν ἁμαρτίαν! Νὰ ξεύρῃς, ὅτι στὸ χέρι σου εἶνε νὰ ἀποφύγῃς ἐκεῖνο, ποὺ ἐξοργίζει τὸν Θεὸν καὶ Τὸν θέτει ἀντιμέτωπόν σου! Νὰ ξεύρῃς, ὅτι οὔτε συστάσεις ἰσχυρῶν, οὔτε εὐνοίας αὐλικῶν, οὔτε παρεμβάσεις προστατῶν χρειάζεσαι διὰ νὰ γίνῃς εὐνοούμενος, καὶ μάλιστα γιὰ πάντα εὐνοούμενος τοῦ Θεοῦ! Νὰ τὰ ξεύρῃς ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ πηγαίνῃς ὕστερα γιὰ νὰ πέφτῃς εἰς τὸν βόρβορον καὶ τὴν βρωμερὰν λάσπην τῆς ἁμαρτίας, αὐτὸ πλέον σὲ κάνει ἀδικαιολόγητον. Ἐξ ἴσου ἀδικαιολόγητον, ὅσον καὶ τότε τοὺς Ἰσραηλίτας. Ταλανίζεις ἴσως τοὺς Ἰσραηλίτας διὰ τὴν τύφλωσιν, ποὺ δείχνουν καὶ γιὰ τὴν κακοκεφαλιά, ποὺ τοὺς κάνει νὰ ξεχάνουν τὰ τόσα καὶ τόσα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔκανε γι' αὐτοὺς καὶ νὰ ζητήσουν εἰς τὸ τέλος προστασίαν ἀπὸ τὸ εἴδωλον ἑνὸς βωδιοῦ! Τοὺς ταλανίζεις, χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃς, ὅτι καὶ σὺ τὰ ἴδια μὲ ἐκείνους κάνεις. Γιατὶ καὶ σὺ ξεχάνεις τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἔκαμε γιὰ σέ. Καὶ ἂν δὲν σκύβῃς ἐμπρὸς εἰς τὸ εἴδωλον τοῦ μόσχου, σκύβεις ὅμως καὶ προσκυνᾷς τὸ χρυσάφι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἦταν φτιασμένος ὁ μόσχος, καὶ παραδίνεσαι καὶ σὺ στὰ ἴδια ἄτακτα καὶ ἄσεμνα καὶ ἁμαρτωλὰ παιχνίδια, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ τότε οἱ Ἰσραηλῖται.

Ὁ Θεὸς ὅμως δὲν παίζει. Ἡ δικαιοσύνη Του ἐννοεῖ νὰ πατάξῃ τὸν παραβάτην, ὁποιος καὶ ἂν εἶνε. Τί σημαίνει, ἐὰν εἶνε ἀπόγονος τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τῶν πατριαρχῶν; Ἀρκεῖ, ὅτι εἶνε παραβάτης. Τί σημαίνει, ἐὰν δὲν εἶνε ἕνας καὶ δύο, ἀλλὰ λαὸς πολυάριθμος; Ἀρκεῖ, ὅτι ὅλοι τους παρέβησαν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ εἶνε ἔνοχοι ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης Του. Ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃς, τί θὰ γίνῃ ὕστερα, ὅταν καταστραφῇ ὁ λαὸς αὐτός, ποὺ ὁ Θεὸς τὸν ἐδιάλεξε γιὰ ἰδικόν Του, πέρνεις ἀμέσως τὴν ἀπάντησιν ἀπὸ τὴν συνέχειαν τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς λέγει εἰς τὸν Μωϋσῆν. «Καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα». Ἀπὸ σὲ καὶ τὰ λίγα παιδιὰ ποὺ ἔχεις, θὰ φτιάσω ἐγώ, ὁ Κύριος τοῦ παντός, ἕνα νέον ἔθνος μεγάλο. Καὶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ ἔθνος αὐτὸ τὸ ἀχάριστον, τὸ ὁποῖον ἐκίνησε τὴν ὀργήν Μου.

Πρόσεξε, λοιπόν, σὺ ποὺ βρίσκεσαι σὲ κάποιαν ἐξαιρετικὴν θέσιν καὶ διαχειρίζεσαι κάποιον διακεκριμένον ἀξίωμα ἐξ αἰτίας τῶν χαρισμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα σὲ ἐπροίκισεν ὁ Θεός. Πρόσεξε πολύ, γιατὶ δὲν εἶνε διόλου δύσκολον ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀποδοκιμάσῃ. Μὴν εἰπῇς, ποῖος εἶμαι ἐγώ; Ἀπὸ τὸ τίποτε, ἀπὸ τῆς πέτραις ὅπως εἶπεν ἄλλοτε ὁ Κύριος, μπορεῖ ὁ Θεὸς νὰ ἀναδείξῃ τοὺς ἰδικούς Του, ἀπὸ τοὺς ὁποίους νὰ διαλέξῃ τὸν ἀντικαταστάτην σου, πολὺ καλλίτερον καὶ ἀνώτερον ἀπὸ σένα. Ὢ! ναί· δὲν βλέπεις καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν τί ἔγινεν; Ἀπεδοκιμάσθη ὁ ἐκλεκτὸς Ἰσραὴλ διὰ νὰ ἔμβουν εἰς τὴν θέσιν του οἱ περιφρονημένοι καὶ ἀκάθαρτοι ἐθνικοί. Δὲν τὸ καταλαβαίνεις, ὅτι δὲν ἔχει ὁ Θεὸς τὴν ἀνάγκην μας, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν ἀνάγκην τῆς προστασίας του;

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Σύνηθες φαινόμενον εἰς μίαν οἰκογένειαν, ὅταν μάλιστα ἀποτελῆται ἀπὸ μέλη πολλά, εἶνε ἡ ἐπίσκεψις τῆς ἀσθενείας. Ὅταν δὲ ἐπισκεφθῇ τὴν οἰκογένειαν ἡ ἀσθένεια, θέτει ὅλους εἰς ἀνησυχίαν καὶ ὑποβάλλει τοὺς γονεῖς εἰς φροντίδας καὶ κόπους καὶ δαπάνας ἐκτάκτους. Ὅταν μάλιστα ἀσθενοῦν τὰ παιδιὰ καὶ ἡ ἀσθένεια εἶνε ὁπωσδήποτε σοβαρά, γίνεται πολὺ μεγαλυτέρα ἡ ἀνησυχία καὶ ἀγωνία τῶν γονέων, οἱ ὁποῖοι βλέπουν τὴν ἀσθένειαν ὡς ἕνα ἐχθρὸν ἐπικίνδυνον ποὺ ἀπειλεῖ τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν των. Δι' αὐτό, πρώτη φροντίς των εἶνε νὰ τρέξουν εἰς ἰατροὺς καὶ νὰ λάβουν ὅλα τὰ μέτρα, ὅσα ἐκεῖνοι θὰ διατάξουν.

Ἐν τούτοις, ἡ περίπτωσις τῆς ἀσθενείας παρουσιάζει διὰ τοὺς γονεῖς καὶ ἄλλα σοβαρώτερα καὶ ὑψηλότερα καθήκοντα, τὰ ὁποῖα εἶνε ἄξια πολλῆς ἐκ μέρους των προσοχῆς. Βεβαίως οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν δὲν βλέπουν τίποτε ἄλλο εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς, παρὰ μόνον αἴτια καὶ ἀποτελέσματα φυσικά, κατὰ τῶν ὁποίων χρησιμοποιοῦν ἀποκλειστικῶς τὰ φῶτα τῆς Ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Ἀλλὰ μία ἀσθένεια εἶνε καὶ μία πολύτιμος παιδαγωγικὴ εὐκαιρία δι' ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. Γονεῖς καὶ τέκνα ἔχουν νὰ διδαχθοῦν καὶ νὰ ὠφεληθοῦν πολλὰ ἀπὸ μίαν ἀσθένειαν, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν ὅσα διδάσκει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὰς διαφόρους ἀσθενείας καὶ θλίψεις καὶ περιπετείας τοῦ βίου. Διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς διαφωτίζει ὅτι πολλαὶ ἀσθένειαι, καθὼς καὶ ἄλλα θλιβερὰ καὶ δυσάρεστα γεγονότα, ἔρχονται πολλάκις ὡς μία ἐπίσκεψις τοῦ Θεοῦ, ὡς μία τιμωρία διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, ὡς μία πρόσκλησις εἰς μετάνοιαν καὶ διόρθωσιν, ἢ ὡς μία δοκιμασία ὠφέλιμος.

Ὅταν μὲ αὐτὴν τὴν γνῶσιν ὑποδέχεται ὁ ἄνθρωπος μίαν ἀσθένειαν, εἶνε φυσικὸν νὰ δοκιμάζῃ ἐξ αὐτῆς μίαν ἐπίδρασιν ὠφέλιμον καὶ σωτήριον. Ἀκριβῶς δὲ ὑπάρχουν καθημερινὰ παραδείγματα, τὰ ὁποῖα δεικνύουν ἀνθρώπους ποὺ μετενόησαν ἐν καιρῷ ἀσθενείας καὶ συνῆλθον ἀπὸ τὸν βίον τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐχάραξαν νέαν κατεύθυνσιν καὶ νέαν ζωήν. Ἡ μεταβολὴ δὲ αὐτὴ ὄχι μόνον ἀνέπαυσε τὴν τεταραγμένην συνείδησίν των, ἀλλὰ καὶ ἧναψεν ἐντὸς τῆς ψυχῆς των τὸ γλυκὺ αἴσθημα τῆς ἐλπίδος πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀνεπτέρωσε τὸ ἠθικόν των καὶ τοὺς ἔδωκε παρηγορίαν καὶ θάρρος, ἐπέδρασε δὲ ὄχι ὀλίγον καὶ εἰς τὴν ἀνάκτησιν τῆς ὑγείας των.

Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ γίνεται φανερὸν ποῖον εἶνε τὸ καθῆκον τῶν γονέων ἐν καιρῷ ἀσθενείας. Εἴτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀσθενοῦν, εἴτε ἕνα παιδί των, δὲν πρέπει νὰ περιορισθοῦν μόνον εἰς τὰ ἰατρικὰ μέτρα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας. Συγχρόνως πρέπει νὰ λάβουν ἀφορμὴν διὰ νὰ δείξουν εἰς τὰ παιδιά των παράδειγμα ὑπομονῆς καὶ ἐγκαρτερήσεως, παράδειγμα ἐλπίδος πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν ἀγαθὴν πρόνοιάν Του. Ἀλλ' ἀκόμη ὀφείλουν νὰ κάμουν εἰς τὰ παιδιά των καὶ σχετικὸν μάθημα διὰ τὰς ἀσθενείας καὶ θλίψεις. Εἴπατέ τους ὅτι ὁ Θεός, ποὺ κυβερνᾷ τὴν ζωήν μας, μᾶς ἀφίνει πολλαῖς φοραῖς νὰ ἀσθενῶμεν καὶ νὰ ὑποφέρωμεν, ἀκριβῶς διότι μᾶς ἀγαπᾷ. Θέλει νὰ ἀφήσωμεν πᾶσαν κακίαν, νὰ διορθώσωμεν περισσότερον τὸν βίον μας, νὰ ἀκολουθήσωμεν μὲ περισσοτέραν ἐπιμέλειαν τὸν δρόμον τῶν ἐντολῶν Του· ἢ, θέλει νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν μας καὶ νὰ δείξωμεν εἰς τὰ πράγματα ὅτι δὲν παύομεν ποτὲ νὰ στηριζώμεθα καὶ νὰ ἐλπίζωμεν εἰς Αὐτόν. Διὰ τοῦτο, ἐνθαρρύνατε τὰ παιδιὰ νὰ ζητοῦν εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Διδάξατέ τα νὰ ἐλπίζουν εἰς τὸν Θεὸν περισσότερον, παρὰ εἰς τοὺς ἰατροὺς καὶ τὰ φάρμακα. Μὴ ἀμφιβάλλετε δέ, ὅτι ἡ ἁθῴα πίστις καὶ προσευχὴ τοῦ μικροῦ εἰμπορεῖ νὰ ἑλκύσῃ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ περισσότερον ἀπὸ τὰς προσευχὰς τῶν μεγάλων καὶ νὰ φέρῃ τὸ ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἴσως οἱ ἰατροὶ ἦσαν ἀπηλπισμένοι.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ ἀσθένεια εἰμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ εἰς τὰ παιδιὰ ἐντυπώσεις ἀλησμονήτους καὶ νὰ γίνῃ πηγὴ διδασκαλίας σπουδαίας. Ἐπάνω εἰς τὴν θλίψιν τῆς ἀσθενείας μανθάνουν τὰ παιδιὰ ὅτι «ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει», καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ καλὸς πατὴρ παιδαγωγεῖ μὲ ἀγάπην καὶ τιμωρεῖ τὸν υἱόν του. Μανθάνουν ὅτι ὁ Θεός, ἐν τῇ πανσοφίᾳ καὶ τῇ ἀγάπῃ Του, παιδεύει ἡμᾶς «ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος Αὐτοῦ» (Ἑβρ. ιβ' 6, 10)· δηλαδή, διὰ νὰ καταρτισθῶμεν ἅγιοι, ὅπως Αὐτὸς εἶνε ἅγιος. Μανθάνουν νὰ ὑπομένουν καὶ νὰ ἐλπίζουν εἰς τὸν Θεόν, νὰ ἀντιμετωπίζουν τὰς θλίψεις καὶ ἀσθενείας μὲ γενναιότητα καὶ καρτερίαν, καὶ ν' ἀποκομίζουν ἀπὸ αὐτὰς σπουδαίας ἠθικὰς ὠφελείας καὶ πρόοδον ἐν τῇ ἀρετῇ. Ὅταν δὲ ἔπειτα, καθὼς εἶνε ἀναπόφευκτον, συναντήσουν εἰς τὸν βίον των ἀσθενείας καὶ θλίψεις παντὸς εἴδους, θὰ εὑρεθοῦν ἐφωδιασμένοι καὶ παρεσκευασμένοι ψυχικῶς, ὥστε νὰ μὴ καταποντισθοῦν εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀπελπισίας.

Μὴ περιορίζεσθε λοιπὸν εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ σώματος ἐν καιρῷ ἀσθενείας. Σκεφθῆτε ὅτι ὑπάρχουν καὶ βαθύτερα αἴτια καὶ δάκτυλος Θεοῦ εἰς ὅσα παρουσιάζονται εἰς τὴν καθημερινήν μας ζωήν. Καὶ διδάξατε τὰ παιδιά σας τὸ μάθημα τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐλπίδος πρὸς τὸν Θεόν, τῆς μετανοίας καὶ διορθώσεως, διὰ νὰ ἔχετε καὶ σεῖς καὶ αὐτὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν παντοδύναμον προστασίαν Του καὶ νὰ ἐξέρχεσθε μὲ ὠφέλειαν ψυχικὴν ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀσθενείας καὶ θλίψεις.

Ὑπάρχει ἀξίωμα καὶ δόξα, ποὺ δὲν ἠμπορεῖ ποτε νὰ τὸ φθάσῃ τὸ μεγαλύτερον κοσμικὸν ἀξίωμα καὶ ἡ ὑψηλοτέρα ἀνθρωπίνη δόξα. Εἶναι τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ δόξα, εἰς τὴν ὁποίαν καλεῖ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς παρακινεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, γράφων: «Παρακαλῶ περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ἡμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν».

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΚΑ

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Μὴν τῶν Ἀποστόλων. Οὕτω θὰ ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ ὁ Νοέμβριος, ποὺ λήγει σήμερον μὲ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου. Διότι τὸ μὲν μέσον τοῦ μηνὸς κατέχουν αἱ δύο ἑορταὶ τῶν ἀποστόλων Φιλίππου καὶ Ματθαίου, τὸ δὲ τέλος ἐπισφραγίζει ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀνδρέου. Ἀλλὰ κυρίως μὴν τῶν ἱεραποστόλων. Θὰ ἥρμοζε καλύτερον ἡ ὀνομασία αὐτή, διότι καὶ οἱ τρεῖς διετέλεσαν ἱεραπόστολοι, προτοῦ ἀκόμη ἐξαποσταλοῦν ἀπὸ τὸν Κύριον «εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα» ὡς Ἀπόστολοι.

Μόλις ἐγνώρισαν τὸν Κύριον, ἦσαν ἀκόμη ἰδιῶται, καὶ ὅμως εἵλκυσαν πρὸς τὸν Κύριον ἀνθρώπους ἀπὸ τὸν στενὸν κύκλον τοῦ περιβάλλοντός των. Ἔδωκαν δὲ οὕτω τὸ παράδειγμα καὶ ὑπέδειξαν τὸ καθῆκον, ποὺ ἔχει πᾶς Χριστιανὸς ἰδιώτης, πᾶς Χριστιανός, ποὺ δὲν ἐκλήθη ν' ἀναλάβῃ ἰδιαίτερον ὑπούργημα καὶ ἰδιαιτέραν ἀποστολὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ—καὶ τοιοῦτοι ἰδιῶται εἶνε ἡ μεγίστη πλειονότης τῶν Χριστιανῶν—νὰ ἑλκύῃ καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν Κύριον ἀνθρώπους ἐκ τοῦ περιβάλλοντός του. Ὁ μὲν Ἀνδρέας εἶνε παράδειγμα ἱεραποστολῆς πρὸς τοὺς συγγενεῖς, ὁ Φίλιππος πρὸς τοὺς φίλους, ὁ Ματθαῖος πρὸς τοὺς ὁμοτέχνους. Ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸν Ἀνδρέαν.

Ὁ Ἀνδρέας ἦτο ἐκ τῶν δύο ἐκείνων μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, πρὸς τοὺς ὁποίους αὐτοπροσώπως ὁ Πρόδρομος ἔδειξε καὶ συνέστησε τὸν Κύριον μὲ τὰς λέξεις: «Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ». Ὁ Ἀνδρέας μὲ τὸν ἄλλον συμμαθητήν του—καὶ αὐτὸς εἶναι, φαίνεται, ὁ Ἰωάννης—ἔσπευσαν ν' ἀκολουθήσουν τὸν Χριστόν, νὰ ζητήσουν ἀπὸ Αὐτὸν συνέντευξιν καὶ νὰ μείνουν μαζῇ Του ὁλόκληρον ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ὅσα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἤκουσαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Κυρίου ὑπῆρξαν ἀσυγκρίτως γλυκύτερα ἀπὸ τὸ μάννα, ποὺ ἔπιπτε θαυματουργικῶς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἱκανοποίει πλήρως τὴν πεῖναν τῶν προγόνων των εἰς τὴν ἔρημον· ἀσυγκρίτως ἱκανοποιητικώτερα διὰ τὴν ἰδικήν των πεῖναν τῆς ἀληθείας, τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆς σωτηρίας. Ἀλλ' ἐδῶ τώρα εἶνε τὸ σπουδαῖον. Ὅτι δὲν ἐκράτησαν ἀτομικήν των ἰδιοκτησίαν τὴν μεγάλην ταύτην δωρεάν. Ἀφοῦ ὁ Ἀνδρέας ηὐτύχησε νὰ εἶνε πρωτόκλητος, «εἷς ἐκ τῶν δύο ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων τῷ Ἰησοῦ», θεωρεῖ ἄμεσον καὶ ἄνευ ἀναβολῆς καθῆκον νὰ κάμῃ μέτοχον τῆς εὐτυχίας του ταύτης καὶ ἄλλον. Καὶ ποῖον ἄλλον πρῶτον παρὰ στενὸν συγγενῆ του, ποὺ εἶχε καὶ ἐκεῖνος τὰς αὐτὰς διαθέσεις καὶ τοὺς αὐτοὺς πόθους; Χωρὶς, λοιπόν, νὰ χάσῃ καιρὸν «εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ, Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν»!

Ἐὰν ὁ σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος Ἀρχιμήδης ᾐσθάνθη τόσην χαρὰν διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ γνωστοῦ νόμου τῆς ὑδροστατικῆς, ὥστε νὰ τρέχῃ εἰς τοὺς δρόμους κραυγάζων: «εὕρηκα, εὕρηκα», φαντάζεσθε μὲ πόσην χαρὰν ὁ Ἀνδρέας εἶπε τώρα εἰς τὸν ἀδελφόν του Πέτρον τὸ «εὑρήκαμεν». Καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἀπεδέχθη εὐχαρίστως τὴν ἀνακοίνωσιν, φαντάζεσθε μὲ πόσην χαρὰν «ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν». Πλήρως δὲ δικαιολογημένη ἡ χαρὰ αὐτή· διότι δὲν ὑπάρχει μεγαλυτέρα ἀνακάλυψις διὰ πάντα ἄνθρωπον, ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ γνωριμίαν τοῦ Σωτῆρος. Ἀναμφιβόλως ἡ αὐτὴ χαρμόσυνος σκηνὴ καὶ ἱεραποστολὴ ἐπανελήφθη ἀπὸ τὸν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἐξιστορεῖ μὲν εἰς τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιόν του τὸ σημαντικὸν τοῦτο γεγονός, ἀποκρύπτει ὅμως μετριοφρόνως, ὅπως πάντοτε, τὸν ἑαυτόν του. Διότι ἀφοῦ ὁ Ἀνδρέας εὗρηκε «πρῶτος» τὸν ἀδελφόν του καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσε τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Μεσσίου, ἄρα ὁ Ἰωάννης εὗρῆκε δεύτερος τὸν ἰδικόν του ἀδελφὸν Ἰάκωβον, τοῦ ἔκαμε τὴν ἰδίαν ἀνακοίνωσιν τῆς μεγάλης καὶ εὐτυχοῦς ἀνακαλύψεως καὶ τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. Οὕτω δὲ ἀπετελέσθησαν τὰ δύο πρῶτα ζεύγη τῶν ἀδελφῶν—μαθητῶν, Ἀνδρέου καὶ Πέτρου, Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ἀλλὰ συγχρόνως ἐδόθη καὶ τὸ πρῶτον ὑπόδειγμα τῆς τόσον φυσικῆς καὶ αὐθορμήτου, ἰδιωτικῆς δὲ καὶ μεταξὺ τῶν συγγενῶν ἱεραποστολῆς.

Τῆς τοιαύτης ἱεραποστολῆς εἶνε καὶ σήμερον καὶ πάντοτε ἀπόλυτος ἀνάγκη. Καὶ τὸ καθῆκον τοῦτο ὑπενθυμίζει ζωηρῶς ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τοῦ πρωτοκλήτου Ἀνδρέου. Διότι εἶνε μὲν στενὸς ὁ σύνδεσμος, τὸν ὁποῖον δημιουργεῖ τὸ κοινὸν αἷμα καὶ ἡ συγγένεια, ζωηρότατον δὲ καὶ ἕτοιμον εἰς διαρκεῖς κόπους καὶ θυσίας τὸ αἴσθημα τῆς φυσικῆς ἀγάπης, ποὺ συνδέει τοὺς γονεῖς πρὸς τὰ παιδιά, τοὺς συζύγους πρὸς ἀλλήλους, τὰ παιδιὰ πρὸς τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀδελφοὺς πρὸς ἀλλήλους. Καὶ ἄνευ τῆς ἀγάπης αὐτῆς οὔτε οἰκογένεια ἠμποροῦσε νὰ σταθῇ, οὔτε κοινωνικὴ ζωὴ νὰ ὑπάρξῃ, ὅπως ἄλλως τε τὸ ἀπέδειξεν εἰς τὰς ἡμέρας μας τὸ ὀλέθριον ἐκεῖνο πείραμα, ποὺ ἔκαμεν ὁ κομμουνισμὸς εἰς τὴν ρωσικὴν οἰκογένειαν. Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν εἶναι ζωηρὰ ἡ φυσικὴ αὐτὴ ἀγάπη τῆς συγγενείας, μένει πάντοτε ἐλλιπὴς καὶ ἀνίκανος νὰ δημιουργήσῃ ἀληθινὴν μεταξὺ τῶν ἀγαπωμένων εὐτυχίαν. Ὅσην καὶ ἂν παρέχῃ παρηγορίαν καὶ ἐξυπηρέτησιν εἰς τὰς ὑλικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, πάντως πρόσκαιρον δημιουργεῖ ὠφέλειαν· ἐπαυξάνει δὲ καὶ μεταβάλλει εἰς μαρτύριον τὴν θλῖψιν, ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἀσθένεια, τὰ δυστυχήματα, ὁ θάνατος τῶν ἀγαπωμένων· ἀποδεικνύεται ὁλοτελῶς ἀνίκανος νὰ δώσῃ σωτηρίαν καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ αἰώνιον μέλλον τοῦ ἀγαπωμένου. Ἔχει λοιπὸν ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ συμπληρωθῇ. Πρέπει νὰ μὴ μείνῃ ἁπλῶς ἀγάπη αἵματος, ἀλλὰ νὰ γίνῃ καὶ ἀγάπη πνεύματος, πνευματικὴ ἀγάπη· ὄχι ἁπλῶς φυσικὴ τῶν συγγενῶν ἀγάπη, ἀλλ' ὑπερφυσικὴ τῶν Χριστιανῶν καὶ τέκνων τοῦ αὐτοῦ οὐρανίου Πατρὸς ἀγάπη. Καὶ θὰ γίνῃ τοιαύτη, ὅταν οἱ διὰ τῆς συγγενείας συνδεόμενοι γνωρίσουν τὸν Χριστόν, ἀκολουθήσουν τὸν Χριστόν, ἀγαπήσουν τὸν Χριστόν, ἀποκτήσουν καὶ νέαν συγγένειαν ἐν τῷ Χριστῷ, πνευματικήν, ἀνωτέραν, μόνιμον, ἁγιωτέραν.

Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κατορθώματος τούτου χρειάζεται ἡ ἰδιωτικὴ καὶ ἀνεπίσημος καὶ οἰκιακὴ ἐκείνη ἱεραποστολή, ποὺ ἔκαμαν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Ἰωάννης μόλις ἐγνώρισαν τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρῆκαν τὸν Μεσσίαν. Κάθε μέλος τῆς οἰκογενείας, ποὺ ἐγνώρισε τὸν Χριστὸν καὶ ἐφωτίσθη ἀπὸ Αὐτὸν καὶ εὐηργετήθη ἀπὸ τὸν Χριστόν, νὰ μεταδώσῃ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην, ἑλκῦον καὶ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας του εἰς τὸν Χριστόν. Οἱ γονεῖς τὰ παιδιά—διατί ὄχι καὶ τὰ παιδιὰ τοὺς γονεῖς;—ἡ σύζυγος τὸν σύζυγον, ὁ ἀδελφός—ἢ ἡ ἀδελφή—τὸν ἀδελφὸν ἢ τὴν ἀδελφήν. Ὁποιανδήποτε ἄλλην εὐεργεσίαν καὶ ἂν κάμουν οἱ συγγενεῖς μεταξύ των· ὅσα ἑκατομμύρια καὶ ἂν ἀφή-

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ :........ ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1
Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ Ἱπποκράτους 189

Ἱδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. Ι´ Λουκᾶ, ιγ´ 10—17)

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 225.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. ΚΕ, Ἐφεσ. δ´ 1—7)

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 572.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἀνάλογος πρὸς τὴν κλῆσιν.

Κλῆσιν ἐξόχως τιμητικὴν καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὠφέλιμον μᾶς ἔχει ἀπευθύνει ὁ πανάγαθος Θεός. Διότι ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τὸν μονογενῆ Του Υἱὸν καὶ μᾶς ἐκάλεσε νὰ ἀφήσωμεν τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰς ἐντολάς Του, διὰ νὰ γίνωμεν παιδιά Του ἀγαπημένα καὶ ἄξια τῆς αἰωνίου βασιλείας Του. Εἶνε δὲ προφανὲς ποία ἐξαιρετικὴ τιμὴ εἶνε διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ νὰ τὸν προσκαλῇ ὁ Θεὸς ὁ ἄπειρος καὶ μάλιστα κατὰ τοιοῦτον τρόπον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν θ' ἀποκομίσωμεν, ἐὰν δεχθῶμεν τὴν πρόσκλησιν καὶ συμμορφωθῶμεν πρὸς αὐτήν, θὰ εἶνε μεγίστη καὶ ἀνυπολόγιστος. Διότι θὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸ συμφέρον μας, τόσον τὸ ἐπίγειον ὅσον καὶ τὸ οὐράνιον. Τὸ ἐπίγειον μέν, διότι θ' ἀπαρνηθῶμεν τὴν ἁμαρτίαν ποὺ μᾶς γίνεται ἀφορμὴ τόσης δυστυχίας καὶ πικρίας καθημερινῆς. Τὸ οὐράνιον δέ, διότι θὰ ἐξασφαλίσωμεν ζωὴν μακαρίαν καὶ εὐτυχῆ πλησίον τοῦ Θεοῦ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Εἶνε, λοιπόν, καθῆκον καὶ συμφέρον μας ὄχι μόνον νὰ δεχθῶμεν μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν «κλῆσιν» τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀνταποκριθῶμεν πρὸς αὐτήν. Δι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς παρακαλεῖ εἰς τὴν σημερινὴν περικοπὴν «νὰ περιπατήσωμεν ἀξίως τῆς κλήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκλήθημεν» ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Θὰ γίνῃ δὲ αὐτό, ὅταν ἀφ' ἑνὸς μὲν κατανοήσωμεν καὶ αἰσθανθῶμεν τὴν μεγάλην σημασίαν καὶ τὴν ὑψίστην τιμὴν τῆς προσκλήσεως ταύτης ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ· ἀφ' ἑτέρου δέ, ἐὰν σπεύσωμεν ἐν μετανοίᾳ νὰ ἀποβάλωμεν ἀπὸ τὴν ψυχήν μας τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ ζήσωμεν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ διατί, ἄνθρωπε, κωφεύεις εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδιαφορεῖς; Ἀλλοίμονον! Μὲ τὸν τρόπον αὐτόν, ὄχι μόνον περιφρονεῖς τὸν Ὕψιστον Θεὸν ποὺ σὲ καλεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀποδιώκεις τὸ συμφέρον σου. Διότι μόνον τὸν ἑαυτόν σου θὰ βλάψῃς, ἐὰν ἐξακολουθήσῃς τὴν διαγωγὴν αὐτὴν μέχρι τέλους. Πῶς δὲ θὰ δικαιολογηθῇς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; Διατί, ὅταν μᾶς καλοῦν ἄνθρωποι εἰς δεξιώσεις, ὄχι μόνον σπεύδομεν, ἀλλὰ καὶ τόσα ἔξοδα κάμνομεν δι' αὐτάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας τίποτε τὸ θετικὸν δὲν κερδίζομεν; Ἀντιθέτως δέ, διατί περιφρονοῦμεν τὴν πρόσκλησιν τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὸ αἰώνιον συμφέρον μας;

Εἶνε ἀρετὴ μεγάλη.

Μεταξὺ τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὁ χριστιανὸς ποὺ θέλει ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ Θεοῦ, πρώτην ἀναφέρει ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὴν ταπεινοφροσύνην. Διότι αὐτὴ εἶνε μεγάλη ἀρετή, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὁποίας πρέπει νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, ὅπως διεστράφη ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, δυσκολεύεται νὰ ταπεινωθῇ. Ἡ ἁμαρτία μᾶς ἔκαμεν ἐγωϊστὰς καὶ ὑπερηφάνους. Δι' αὐτὸ δὲν θέλομεν νὰ ταπεινωθῶμεν οὔτε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, οὔτε ἀπέναντι τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς δὲ εἶνε καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον οἱ περισσότεροι δὲν θέλομεν οὐδὲ ν' ἀκούσωμεν τὰς λέξεις «ταπείνωσις» καὶ «ταπεινοφροσύνη». Αὗται ἔρχονται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ διεφθαρμένον «ἐγώ» μας, τὸ ὁποῖον μᾶς διαθέτει δυσμενῶς πρὸς κάθε ἰδέαν ταπεινὴν καὶ συμπεριφορὰν ταπεινόφρονα.

Καὶ ὅμως! Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶνε χρησιμωτάτη καὶ δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ κανένα. Διότι αὐτὴ καὶ εἰς τὸν Θεὸν θὰ μᾶς κάμῃ ἀρεστούς, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους θὰ μᾶς βοηθῇ νὰ διατηρῶμεν φιλικὰς σχέσεις, καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν τὰς προστριβὰς καὶ τὰς διενέξεις. Τὸν ταπεινόν, ποὺ αἰσθάνεται ὅτι εἶνε ἁμαρτωλὸς καὶ δὲν ὑπερηφανεύεται, αὐτὸν ἐλεεῖ καὶ εὐλογεῖ καὶ χαριτώνει ὁ Θεός, ὁ Ὁποῖος «ταπεινοῖς δίδωσι χάριν». Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸν ταπεινὸν εἰμποροῦν εὔκολα νὰ συνεννοηθοῦν καὶ νὰ συμφωνήσουν καὶ νὰ συνεργασθοῦν. Διότι ἡ ταπείνωσις θὰ φέρῃ τὴν πρᾳότητα καὶ τὴν μακροθυμίαν καὶ θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἀνεχώμεθα τοὺς ἄλλους. Ἐνῷ, ἀντιθέτως, ὁ ἐγωϊστὴς καὶ ὁ ὑπερήφανος, ὄχι μόνον τοῦ Θεοῦ τὴν ἀποδοκιμασίαν ἐπισύρουν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους γίνονται ἀντιπαθητικοὶ καὶ ἀνοικονόμητοι.

Ἂς συμπεριφερώμεθα, λοιπόν, «μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης», καθὼς συνιστᾷ ὁ θεῖος Παῦλος. Ἡ ἀρετὴ αὐτή, τὴν ὁποίαν τόσον ἀποστέργει ἡ διεφθαρμένη μας φύσις, δὲν πρόκειται νὰ μᾶς βλάψῃ. Τοὐναντίον αὐτὴ θὰ μᾶς ἀναδείξῃ μεγάλους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγαπητοὺς εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Ὄχι διαίρεσις, ἀλλ' ἑνότης.

Μὲ δεσμοὺς ἀγάπης πρέπει νὰ συνδέωνται μεταξύ των οἱ

σουν οἱ γονεῖς κληρονομιὰ εἰς τὰ παιδιά· ὅσα γράμματα καὶ ἐπιστήμας καὶ ἂν τὰ μάθουν, ὄχι μόνον δὲν ἐξησφάλισαν μὲ αὐτὰ τὴν εὐτυχίαν των, ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ συνετέλεσαν καὶ εἰς τὴν δυστυχίαν των. Ἐνῷ, ἂν ἀφήσουν εἰς τὰ παιδιά των ταύτην τὴν ἱερὰν κληρονομίαν, ὅτι τὰ ὡδήγησαν εἰς τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς καὶ εὐτυχίας, εἰς τὸν Χριστόν· ἂν οἱ σύζυγοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ κάμουν πρὸς ἀλλήλους τὴν ἀνεκτίμητον ἐκείνην δωρεάν, ποὺ ἔκαμεν ὁ Ἀνδρέας εἰς τὸν Πέτρον, τὸ ὅτι «ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν», τότε τοὺς ἐχάρισαν γῆν καὶ οὐρανόν, παρὸν καὶ μέλλον!

Ἀλλ' ὁ Φίλιππος εἵλκυσε τὸν φίλον του, καὶ ὁ Ματθαῖος τοὺς ὁμοτέχνους του, τοὺς συναδέλφους του. Ἰδοὺ καὶ ἕνα ἄλλο στάδιον ἰδιωτικῆς, ἀλλὰ τόσον σπουδαίας, ἱεραποστολῆς.

χριστιανοὶ καὶ νὰ εἶνε ἡνωμένοι πάντες μὲ τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὁμονοίας. Ὑπὲρ αὐτοῦ συνηγοροῦν τόσοι λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Διότι καὶ ὁ Θεὸς Πατὴρ ποὺ μᾶς καλεῖ εἰς τὴν σωτηρίαν εἶνε Εἷς καὶ μόνος, ἀλλὰ καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ποὺ μᾶς σώζει εἶνε Εἷς, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τὸ Ὁποῖον πρέπει νὰ μᾶς ἐμπνέῃ, εἶνε καὶ αὐτὸ Ἕν. Ἐκτὸς τούτου, μίαν πίστιν ὁμολογοῦμεν ὅλοι οἱ χριστιανοί, εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ βάπτισμα ἐβαπτίσθημεν, ἓν δὲ πνευματικὸν σῶμα ἀποτελεῖ ἡ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας εἴμεθα μέλη. Τέλος, μία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς καλεῖ ὁ Κύριος καὶ τὴν ὁποίαν ἐλπίζομεν νὰ κληρονομήσωμεν. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ οἱ χριστιανοὶ ὀφείλουν νὰ εἶνε ἡνωμένοι καὶ νὰ διατηροῦν «τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης». Καθὼς πρέπει ἀγαπημένα καὶ ὁμονοιασμένα νὰ εἶνε τὰ μέλη μιᾶς οἰκογενείας ποὺ ἀναγνωρίζουν τὸν αὐτὸν οἰκογενειάρχην καὶ ἐργάζονται μὲ τὸ ἴδιον πρόγραμμα καὶ ἔχουν τὰς αὐτὰς κατευθύνσεις, ὁμοίως καὶ οἱ χριστιανοὶ ποὺ εἶνε μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πνευματικῆς οἰκογενείας, τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ βασιλεύῃ μεταξύ μας, ὁμόνοια δὲ καὶ εἰρήνη καὶ ἀμοιβαία ὑποστήριξις νὰ ἐκδηλώνεται εἰς ὅλας τὰς σχέσεις μας.

Ἀλλοίμονον ὅμως! Πῶς μᾶς κατήντησεν ἡ ἁμαρτία! Καὶ ποῖον ἐλεεινὸν θέαμα παρουσιάζομεν ἡμεῖς ποὺ λεγόμεθα χριστιανοί! Ἀντὶ ἀγάπης, μίση. Ἀντὶ εἰρήνης, διενέξεις καὶ προστριβαὶ καὶ πόλεμοι. Ἀντὶ ὁμονοίας καὶ συνεργασίας, διαιρέσεις καὶ πείσματα καὶ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον. Ὁ Σατανᾶς, τοῦ ὁποίου πρόγραμμα εἶνε τὸ «διαίρει καὶ βασίλευε», κατώρθωσε τόσον πολὺ νὰ μᾶς ἔχῃ διῃρημένους.

Ἀλλ' ἡ κατάστασις αὐτὴ ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἴμεθα πραγματικοὶ χριστιανοί. Διὰ νὰ γίνωμεν δὲ τοιοῦτοι, πρέπει ὁ καθ' ἕνας νὰ ἀντιληφθῇ καλῶς, ὅτι ὀφείλει νὰ ἐκριζώσῃ ἀπὸ τὴν ψυχήν του κάθε αἰτίαν ποὺ τὸν κάμνει νὰ εὑρίσκεται εἰς διάστασιν μὲ τὸν ἀδελφόν του χριστιανόν. Καὶ ὅλοι πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν καὶ νὰ ἐργασθῶμεν, ἵνα ἔλθῃ μεταξύ μας ἡ ἀγάπη, ἡ ἑνότης καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ Γ'.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΖΑΡΟΝ

Ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖς νὰ σιωπᾷς, διότι σὲ κεντᾷ ὁ πόνος; Οὐδὲ ἐγὼ σὲ ἐμποδίζω νὰ ὁμιλῇς, ἀλλ' ἀντὶ τῆς βλασφημίας νὰ λέγῃς εὐχαριστίαν, ἀντὶ ἀπελπιστικῶν λόγων νὰ λέγῃς λόγια καλά. Δοξολόγησε τὸν Κύριον, φώναξε μεγαλοφώνως προσευχόμενος, φώναξε μεγαλοφώνως δοξάζων τὸν Θεόν. Τοιουτοτρόπως καὶ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια ἀνακουφίζεσαι, διότι ὁ μὲν διάβολος ἀπομακρύνεται διὰ τῆς εὐχαριστίας, ἔρχεται δὲ ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Διότι, ἂν μὲν βλασφημήσῃς, ἀπομακρύνεις καὶ τὴν συμμαχίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐργάζεσαι ὥστε ὁ διάβολος νὰ σοῦ ἐπιτίθεται δυνατώτερα καὶ ὑποφέρεις περισσότερον ἀπὸ τοὺς πόνους. Ἂν δὲ εὐχαριστήσῃς, τότε καὶ τὰς ἐπιβουλὰς τοῦ πονηροῦ δαίμονος ἀποκρούεις καὶ προσελκύεις τὴν θεραπείαν τοῦ προστάτου Θεοῦ. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν συνήθειαν ὁρμᾷ πολλαῖς φοραῖς ἡ γλῶσσα, διὰ νὰ εἴπῃ τὸν πονηρὸν ἐκεῖνον λόγον. Μόλις ὅμως θὰ τεθῇ εἰς κίνησιν, προτοῦ ἐκστομίσῃ τὸν πονηρὸν λόγον, δάγκωσέ την δυνατὰ μὲ τὰ δόντια σου πανταχόθεν. Εἶνε προτιμότερον νὰ τρέχῃ τώρα αἷμα, παρὰ νὰ ἐπιθυμῇ τότε μίαν σταγόνα νεροῦ καὶ νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ εὕρῃ τὴν ἀνακούφισιν αὐτήν. Εἶνε προτιμότερον νὰ ὑπομείνῃ πρόσκαιρον πόνον, παρὰ νὰ ὑποστῇ αἰωνίαν τότε τὴν τιμωρίαν, ὅπως καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ πλουσίου ἐκαίετο τότε καὶ δὲν εὕρισκε καμμίαν ἀνακούφισιν. Ὁ Θεὸς σὲ διέταξε νὰ ἀγαπᾷς τοὺς ἐχθρούς σου· σὺ δὲ ἀποστρέφεσαι τὸν Θεὸν ποὺ σὲ ἀγαπᾷ; Ὁ Θεὸς διέταξε νὰ λέγωμεν ἐπαινετικὰ λόγια δι' ἐκείνους ποὺ μᾶς ζημιώνουν καὶ νὰ λέγωμεν καλὰ δι' ἐκείνους ποὺ μᾶς ὑβρίζουν· σὺ δὲ κακολογεῖς τὸν εὐεργέτην καὶ προστάτην σου, χωρὶς νὰ σὲ ἀδικήσῃ εἰς τίποτε; Μήπως δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ καταπαύσῃ τὸν πειρασμόν; Ἀλλὰ τὸν ἐπέτρεψε διὰ νὰ γίνῃς καλύτερος. Καὶ ὅμως, νά, λέγεις, ἐγὼ καταπίπτω καὶ καταστρέφομαι. Αὐτὸ τὸ παθαίνεις ὄχι ἕνεκα τῆς φύσεως τοῦ πειρασμοῦ, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἰδικῆς σου ῥαθυμίας. Διότι τί εἶνε εὐκολώτερον, πές μου, ἡ βλασφημία ἢ ἡ εὐχαριστία; Ἡ βλασφημία δὲν κάμνει ἐχθρούς σου καὶ πολεμίους καὶ ἐκείνους ποὺ σὲ ἀκούουν, δὲν σὲ ῥίπτει εἰς λύπην, καὶ δὲν σοῦ προκαλεῖ ἔπειτα πολλὴν ὀδύνην; Ἐνῷ ἡ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸν δὲν σοῦ φέρει ἀναριθμήτους στεφάνους ὀρθῆς σκέψεως καὶ φρονήσεως [δηλαδὴ δὲν σὲ ἀποδεικνύει συνετώτατον καὶ φρονιμώτατον], καὶ δὲν συντελεῖ ὥστε ὅλοι νὰ σὲ θαυμάζουν ἀπείρως, καὶ δὲν σοῦ προμηθεύει μεγάλας ἀμοιβὰς ἀπὸ τὸν Θεόν; Διατί λοιπὸν ἀφίνεις τὸ ὠφέλιμον καὶ εὔκολον καὶ εὐχάριστον καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐπιδιώκεις τὸ βλαβερὸν καὶ λυπηρὸν καὶ καταστρεπτικόν;

Ἄλλως τε δέ, ἐὰν ἡ θλίψις τοῦ πειρασμοῦ καὶ τῆς φτώχειας ἦτο ἡ αἰτία τῶν βλασφημιῶν, θὰ ἔπρεπεν ὅλοι οἱ πτωχοὶ νὰ βλασφημοῦν· ἐνῷ τώρα πολλοὶ πάμπτωχοι εὐχαριστοῦν διαρκῶς, ἄλλοι δέ, καίτοι εἶνε πλούσιοι καὶ καλοπερνοῦν, δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ βλασφημοῦν. Ὥστε, λοιπόν, οὐχὶ ἡ φύσις τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ ἡ προαίρεσις τοῦ καθενὸς ἐργάζεται καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο [τὴν εὐχαριστίαν δηλαδὴ καὶ τὴν βλασφημίαν]. Δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον ἐδιαβάσαμεν αὐτὴν τὴν παραβολήν, διὰ νὰ μάθῃς ὅτι τὸν μὲν ῥάθυμον οὐδὲ ὁ πλοῦτος τὸν ὠφελεῖ, τὸν δὲ προσεκτικὸν οὐδὲ ἡ φτώχεια ἠμπορεῖ νὰ βλάψῃ. Καὶ τί λέγω ἡ φτώχεια; Καὶ ἂν ὅλα μαζῇ συνενωθοῦν τὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων κακά, τὴν ψυχὴν τοῦ φιλοθέου καὶ φιλοσόφου ἀνθρώπου οὐδέποτε θὰ τὴν καταβάλουν, οὐδὲ θὰ τὴν πείσουν νὰ ἀφίσῃ τὴν ἀρετὴν (καὶ τούτων μάρτυς εἶνε ὁ Λάζαρος). Ὅπως πάλιν τὸν νωθρὸν καὶ χαλαρὸν δὲν θὰ ἠμπορέσῃ ποτὲ νὰ τὸν ὠφελήσῃ οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε ἡ ὑγεία, οὔτε ἡ διαρκὴς εὐτυχία, οὔτε ἄλλο οὐδέν.

Ὁ φόβος εἶνε κατάστασις πολὺ βασανιστική. Καὶ ὅλοι γνωρίζομεν εἰς κάποιον βαθμὸν τί σημαίνει τὸ νὰ εὑρίσκεται κανεὶς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ἆρά γε ὅλοι πῶς θὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὸν φόβον αὐτόν, τὸν φόβον ἐπικινδύνων ἀνθρώπων, περιστάσεων, ἀναγκῶν, ἀσθενειῶν, γήρατος, θανάτου; Καὶ ὅμως ὁ φόβος αὐτὸς ἐξαλείφεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν ἐκείνων, ποὺ ἐγνώρισαν καὶ ἠσθάνθησαν βαθέως τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κυρίου: «Ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας». Οἱ τοιοῦτοι δύνανται νὰ βεβαιώνουν, ὅπως καὶ ὁ Δαβίδ: «Οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι Σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ».

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΩΓΜΩΝ

ΕΥΝΙΚΗ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Τὴν ἑπομένην ἐπανελήφθη ἡ ἰδία παράκλησις. Ἡ Ἰουνία λοιπὸν ἤρχισε νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ βιβλίου, ἵνα οὕτω προξενήσῃ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτὴν εἰς τὴν ἀγαπητήν της ἀσθενῆ. Διότι, ἀφ' ὅτου ἔμαθε περὶ τῶν τρομερῶν διωγμῶν, ποὺ ἐγίνοντο ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν, ᾐσθάνετο ὅτι ἤρχισε νὰ ἑλκύεται ἀπὸ τὴν πίστιν ταύτην καὶ ἐπεθύμει νὰ διαβάσῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ βιβλία των. Θὰ ἤρχιζεν ἴσως ἐνωρίτερον ἡ ἐπιθυμία αὐτή, ἀλλ' ἐχρειάζετο μία ἀφορμὴ διὰ νὰ τὸ ἀποφασίσῃ. Εἴτε διότι τὸ ἐλησμόνησεν, εἴτε διότι ἤθελε νὰ μὴ τὸ σκέπτεται καθ' ὁλοκληρίαν, τὸ γεγονὸς εἶνε, ὅτι ἔμαθε πῶς ὁ πατέρας της εἶχεν ἀποθάνει, ἀφοῦ προηγουμένως ἐδέχθη τὴν πίστιν αὐτήν, τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἐθεώρει κατηραμένην. Ἐνεθυμεῖτο ἀκόμη τὴν ἐπίσημον σύστασιν, ποὺ τῆς ἔκαμε νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ ποτὲ τὴν ἀναζήτησιν τοῦ φωτός, ἀφ' ὁπουδήποτε καὶ ἂν προέρχεται τοῦτο, μέχρις ὅτου τὸ εὕρῃ, σύστασιν καὶ συμβουλήν, ἡ ὁποία ἐνισχύθη ἀπὸ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς Κορνηλίας, ὅτι μόνον αὐτὴ ἡ θρησκεία ἔφερεν εἰς φῶς «τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀφθαρσίαν».

Διὰ τοῦτο ἡ Ἰουνία ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Μαριὰμ τὸ κιβώτιον, ποὺ περιεῖχε τὰ χειρόγραφα τῆς κυρίας της. Ἐξετύλιξεν ἕνα ἀπὸ αὐτά, ἐκάθησε καὶ ἀνέγνωσε μὲ δυνατὴν φωνὴν τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου. Μόλις ἡ Ἰουνία ἐδιάβασεν ἕνα μικρὸν μέρος, ἦτο πλέον πεπεισμένη, ὅτι ἐκεῖνος, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποίου ἐβγῆκαν τὰ λόγια αὐτά, δὲν θὰ ἦτο συνήθης καὶ κοινὸς ἄνθρωπος. Ἐσυνέχισε μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον διαρκῶς αὐξανόμενα, καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι τὰ λόγια ἐκεῖνα, ξένα δι' αὐτὴν ἀλλὰ τόσον οἰκεῖα εἰς τὴν ἀσθενῆ, τόσον ἀνέπαυσαν καὶ ἐδρόσισαν τὸ κουρασμένον πνεῦμα τῆς τελευταίας, ὥστε αὐτὴ παρεδόθη εἰς εἰρηνικὸν καὶ τονωτικὸν ὕπνον.

Ἡ Ἰουνία ἐτύλιξε τὸ χειρόγραφον, ἀφοῦ προηγουμένως ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν.

—Πράγματι, τοῦτο φέρει τὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς θαυμασίου φαρμάκου, εἶπεν εἰς τὴν Μαριάμ, ἡ ὁποία παρηκολούθει προσεκτικὰ κοντὰ εἰς τὴν Κορνηλίαν.

—Ἐὰν ἦτο δυνατὸν ν' ἀκούσῃ ἡ κυρία μου ἄλλην μίαν φορὰν τὰ χαριτωμένα αὐτὰ λόγια καὶ ἐνεβάθυνε κάπως εἰς αὐτά, τὸ ταραγμένον πνεῦμά της θὰ ἐθεραπεύετο.

—Νομίζεις λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ τῆς διαβάζω ὀλίγον κάθε ἡμέρα; ἐπανέλαβεν ἡ Ἰουνία. Ἀλλ' ὑπέστη ἕνα τιναγμόν, ὅταν αἴφνης εἶδε τὴν ἀδελφήν της νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον, ἐνῷ αὐτὴ ἐκράτει ἀκόμη εἰς τὰ χέρια της τὸ χειρόγραφον.

Ἡ Ἰουλία ἀντελήφθη τὴν ἔξαψιν τοῦ προσώπου τῆς Ἰουνίας καὶ ἐνόησεν ὅτι εἶχε διαβάσει ἐκεῖνο, ποὺ εἶχε διαβάσει συχνὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἡ Κορνηλία. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τίποτε πρὸς τὸ παρόν. Πράγματι, κάθε φοράν, ποὺ ἤθελε νὰ κάμῃ γνωστὴν εἰς τὴν οἰκογένειάν της τὴν μεταβολήν, ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη εἰς τὰς πεποιθήσεις της, τὴν ἐκράτει κάποια θλιβερὰ ἀνάμνησις. Ἦτο ἡ ἀνάμνησις τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν τόσον δειλῶς ἠρνήθη τὴν πίστιν της, μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι ἦτο πάντοτε ἡ Ἑστιὰς Ἰουλία, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐγκατέλειψεν ὁριστικῶς τὰς παλαιάς της δεισιδαιμονίας. Ἡ ἀνάμνησις λοιπὸν αὐτὴ παρουσιάζετο εἰς τὸν νοῦν της πάντοτε ὡς ἀμείλικτος κατήγορος.

Ὦ! Ἐὰν εἶχε λάβει τὸ θάρρος νὰ τὰ εἴπῃ ὅλα εἰς τὸν πατέρα της, ἴσως τότε καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Ἰουνία νὰ ἐμάνθαναν τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τὸ στόμα της! Ἀλλ' ἔχασε τὴν τιμὴν αὐτήν. Ὤφειλε λοιπὸν τώρα νὰ παραμερίζῃ καὶ ν' ἀφίνῃ εἰς ἄλλους τὴν φροντίδα νὰ ἐκτελοῦν τὸ ἔνδοξον ἔργον, τὸ ὁποῖον εἰς αὐτὴν ἀνῆκεν ἀπὸ καθήκοντος καὶ δικαιώματος.

Τοιαῦται ἦσαν αἱ σκέψεις τῆς Ἰουλίας, ὅταν ἔφθασε κοντὰ εἰς τὴν ἀδελφήν της καὶ τὴν Κορνηλίαν. Ἀλλ' ὅταν ἤκουσε τὴν Ἰουνίαν νὰ ζητῇ ἀπὸ τὴν Μαριὰμ τὸ κιβώτιον μὲ τὰ χειρόγραφα, ποὺ τῆς εἶχεν ἐμπιστευθῆ ἐκείνη· ὅταν εἶδε τὴν ἀδελφήν της νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ ἰδιαίτερόν της δωμάτιον, ὕψωσε τὴν καρδίαν της μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν, διὰ νὰ εὐλογήσῃ τὸν Θεόν, διότι εἰσήκουσε τὴν προσευχήν της.

Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγας στιγμὰς ἡ Ἰουλία ἔστειλε νὰ εὕρουν τὴν Εὐνίκην, διὰ νὰ τῆς ἀναγγείλῃ, ὅτι ἡ ἀδελφή της εἶχεν ἀρχίσει τὴν ἀνάγνωσιν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ τότε αἱ τρεῖς νεάνιδες μαζῆ, ἡ Ἰουλία, ἡ Μαριὰμ καὶ ἡ Εὐνίκη ἐγονάτισαν καὶ ἱκέτευσαν θερμῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ ἑλκύσῃ τὴν Ἰουνίαν διὰ νὰ δώσῃ τὴν καρδιάν της εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λάβῃ «τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί», ὅπως ἔγραφε καὶ ὁ ἀγαπητός των ἀπόστολος Παῦλος (Κολοσ. 1. 12), νὰ εὕρῃ θέσιν μεταξὺ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ"

Ἀρχιμ. † Εὐσεβ. Ματθοπούλου. — Τιμὴ Δρχ. / Ταχ. Ἐσωτ.

Ὁ Προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἔκδοσις ϛ', σελίδες μεγάλαι 480. Ἐκθέτει μεθοδικῶς ποῖος εἶνε ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τίνι τρόπῳ ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς οὗτος. Περὶ τὸ θέμα δὲ τοῦτο ἀναπτύσσονται τὰ κυριώτερα δόγματα, αἱ ἐντολαὶ τοῦ θείου νόμου, τὰ καθήκοντα τοῦ χριστιανοῦ, καὶ οὕτω τὸ βιβλίον καθίσταται ὁδηγὸς τοῦ χριστιανοῦ εἰς τὸν βίον τῆς ἀρετῆς.

	Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
ἄδετος	25	13
πανόδετος	45	15
δερμάτινος	65	16

Ἀρχιμ. † Διον. Φαραζουλῆ.

Ρήματα Ζωῆς, σελίδες μικραὶ 175. Αἱ ὡραῖαι αὐταὶ μελέται ἀναπτύσσουν καὶ ἀποδίδουν μὲ πολλὴν χάριν καὶ ζωηρότητα διδασκαλίας καὶ λόγους, τοὺς ὁποίους ἐλάλησεν ὁ Κύριος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς, ἢ ἄλλοι θεόπνευστοι συγγραφεῖς τῆς ἁγίας Γραφῆς. Ἑκάστη μελέτη καταλήγει εἰς προσευχήν.

	Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
ἄδετα	5	6
πανόδετα	15	7

Ἀρχιμ. Σεραφ. Παπακώστα.

1) Αἱ Παραβολαί. Εἰς τὰς 530 πυκνὰς σελίδας τοῦ βιβλίου τούτου ὁ συγγραφεὺς ἐξηγεῖ καὶ ἀναλύει κατὰ πλάτος τὰς Παραβολὰς τοῦ Κυρίου, εἰς γλῶσσαν ἁπλῆν καὶ εὐχάριστον καὶ μὲ μέθοδον καὶ σαφήνειαν ζηλευτήν, ἐξαντλῶν ὅλον τὸν πλοῦτον τῶν ἠθικῶν διδαγμάτων ἑκάστης παραβολῆς.

	Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
ἄδετοι	35	15
πανόδετοι	60	18
δερμάτινοι	80	18

2) Ἡ Μετάνοια, ἔκδοσις Δ' ἐπηυξημένη. Τὸ βιβλίον τοῦτο καθοδηγεῖ τὸν Χριστιανὸν ἵνα μάθῃ τί εἶνε μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις καὶ ποῖοι οἱ καρποὶ τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου. Σελ. 180.

	Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἐσωτ.
ἄδετος	5	7
πανόδετος	15	8

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Ἡ εὐλογία τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος.

Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία διδάσκει καὶ ἡ ἱστορία τῶν λαῶν μαρτυρεῖ, ὅτι εἶναι εὐλογία Θεοῦ καὶ ἀγαθὸν πολύτιμον ἡ εἰρήνη καὶ ἑνότης τῶν ἐθνῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει νὰ θεωρηθῇ μεγάλης σημασίας ἐθνικὸν γεγονὸς τὸ ὅτι, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας μέχρι σήμερον ἐνδείξεις, ἡ ἀπὸ τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἐπάνοδος καὶ ἀποκατάστασις εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' καὶ τὰ πρῶτα ληφθέντα ὑπ' αὐτοῦ μέτρα συντελοῦν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εὐλογίας ταύτης, τῆς ἐθνικῆς τουτέστι ἑνότητος.

Ὑπογραμμίζομεν ἐπίσης τὴν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν ὁ Βασιλεὺς ἐνώπιον τῆς ἀνωτάτης τῆς Ἐκκλησίας ἀρχῆς ὡμολόγησεν, ὅτι «διατελεῖ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πιστὸν καὶ ἀφωσιωμένον τέκνον» ὅτι «πρὸς αὐτὴν ἀληθῆ αἰσθάνεται εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην» ὅτι «ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις του ὑπῆρξε τὸ κύριον ἔρεισμά του καθ' ὅλα τὰ χαλεπὰ ἔτη, τὰ ὁποῖα διῆλθε μακρὰν τῆς πατρίδος του, καὶ εὐγνωμονεῖ τὸν Ὕψιστον, ὅτι δὲν τὸν ἐστέρησε τῆς ἁγίας Αὐτοῦ συνδρομῆς».

Εἶναι δὲ γνωστὸν πόσον τὸ ἐκ τῶν ἄνω παράδειγμα, ὅταν τοῦτο εἶναι ὄντως χριστιανικόν, δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ ὅλου ἔθνους, τόσον ἐπὶ τῶν λειτουργῶν τῆς κρατικῆς μηχανῆς, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ λαοῦ. Καὶ θὰ εἶναι εὐτύχημα, ἐὰν πάντοτε παράδειγμα πίστεως καὶ εὐσεβείας προβάλλεται ἐκ τῶν ἀρχόντων, ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων.

Αἱ ὑπὲρ ἀρχόντων εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Κατὰ τὴν γενομένην ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Βασιλέως δοξολογίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἀνέπεμψεν εὐχήν, τῆς ὁποίας ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη περικοπὴ δεικνύει ποίους πάντοτε εὔχεται ἡ Ἐκκλησία νὰ δίδῃ ὁ Θεὸς ἄρχοντας εἰς τοὺς λαούς:

«Ἐπισκιάζων αὐτὸν (τὸν Βασιλέα) Παντοδύναμε Κύριε, διὰ τῆς θείας Σου χάριτος, φωτίζων καὶ ἐνισχύων ἐν τῷ πολυμόχθῳ ὑπὲρ τῆς χώρας καὶ τοῦ λαοῦ ἔργῳ, κατάστησον αὐτὸν ἄγγελον τῆς εἰρήνης, τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς ἀγάπης τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἡγετῶν τοῦ λαοῦ, διδάσκαλον τῆς ἀρετῆς, ζῶσαν καὶ σιωπῶσαν παραίνεσιν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, προστάτην ἔνθερμον τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς ἠθικῆς ἐν τῇ ζωῇ, τιμωρὸν μὲν τῆς κακίας, ἐπαινέτην δὲ καὶ ἐπιβραβευτὴν τῆς ἀρετῆς. Ἀνάδειξον αὐτόν, Οὐράνιε Πάτερ, πατέρα ἀληθῆ τῶν Ἑλλήνων, ὑπέρμαχον τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀντιλήπτορα παντὸς βοηθείας καὶ προστασίας δεομένου, δύναμιν εἰρηνοποιὸν καὶ ἀγαθοποιὸν ἐν τῷ ἔθνει, τῆς εὐημερίας μὲν καὶ τῆς προόδου αὐτοῦ, τῆς ἀσφαλείας δὲ καὶ τῆς δόξης τῆς Πατρίδος πάντοτε καταστοχαζόμενον. Γενέσθω ἡ ἐπάνοδος αὐτοῦ ἀφετηρία νέας ζωῆς, προόδου καὶ ἀκμῆς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν. Χάρισαι αὐτῷ εἰρηνικὴν βασιλείαν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ ἔθνους. Λάλησον δὲ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς ἁγιωτάτης αὐτοῦ τε καὶ πάντων ἡμῶν πνευματικῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ Σου, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν καὶ ἐπ' ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ».

Ὁ ἀδικούμενος καὶ.....πληρώνων!

Καὶ ὅσα μὲν ἐσημειώθησαν ἀνωτέρω ἀποτελοῦν τὴν εὐκταίαν ἐφεξῆς πορείαν. Ἀλλ' ἂς ρίψωμεν καὶ ἕνα βλέμμα εἰς τὰ ὑπὸ τῆς πολιτικῆς τελούμενα, τὰ ὁποῖα φοβούμεθα, ὅτι δὲν ἔφθασαν εἰς τὸ ὁριστικόν των τέλος, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται πλέον οὐδεμία αὐτῶν μνεία. Ἐδημοσιεύθη μακρὸς κατάλογος στρατηγῶν καὶ ναυάρχων (186 ἐν ὅλῳ), ἑκατοντάδων δὲ ἄλλων ἀξιωματικῶν, προαγομένων ἐν ἀποστρατείᾳ, διότι ἠδικήθησαν, ὑποστάντες τὰς συνεπείας τοῦ πολιτικοῦ μίσους καὶ τοῦ διχασμοῦ τῆς τελευταίας εἰκοσαετίας. Ὁ κατάλογος τῶν οὕτω ἀποζημιουμένων διὰ τοιούτου εἴδους ἀδικίας δὲν εἶναι ὁ πρῶτος, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι, δυστυχῶς, καὶ ὁ τελευταῖος. Διότι θὰ παρουσιασθοῦν ἀσφαλῶς αὔριον καὶ πλῆθος ἄλλο ἀξιωματούχων τοῦ Κράτους, παρομοίας συνεπείας ὑποστάντων καὶ παρομοίαν ἀποζημίωσιν ἀπαιτούντων.

Καὶ ἐὰν μὲν ἐπρόκειτο οἱ ἀλληλοαδικοῦντες νὰ ἀλληλοπληρώνουν τὰς ἀδικίας, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ἀληθὴς δικαιοσύνη, πᾶς φίλος τῆς δικαιοσύνης θὰ ἐπεκρότει τὴν πρᾶξιν. Ἀλλὰ τὰς δαπάνας τῶν ἀδικουμένων διὰ τὰ πολιτικὰ μίση πληρώνει πάντοτε ὁ λαός. Μὰ ὁ λαὸς ἀδικεῖ, ὥστε αὐτὸς νὰ πληρώνῃ πάντοτε; Δὲν λέγομεν ὅτι ὁ λαὸς εἶναι μόνον θῦμα, ἐπειδὴ πάντοτε αὐτὸς μόνον πληρώνει. Ἔχει καὶ αὐτὸς τὸ μερίδιόν του εἰς τὰ πολιτικὰ μίση. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ὁ μόνος ἀδικῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ ἀδικούμενος καὶ καλούμενος νὰ πληρώνῃ εἰς χρῆμα καὶ εἰς αἷμα. Καὶ εἰς αὐτὸν καταλήγει πᾶσα ἀδικία.

Ἡ πρεσβεία τῶν ἁγίων.

«Τὸ ἔνστικτον, ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ νὰ ἐνθυμούμεθα εἰς τὴν προσευχὴν τοὺς φίλους μας, δὲν ἐξαλείφεται, ὅταν οἱ φίλοι μας αὐτοὶ διέβησαν εἰς τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωήν. Μένομεν ἀκόμη ἡνωμένοι μὲ αὐτοὺς διὰ τῆς ἀγάπης. Τοὺς σκεπτόμεθα, ὅπως πιστεύομεν ὅτι μᾶς σκέπτονται καὶ αὐτοί, καὶ ἐνίοτε ἡ ἐφ' ἡμῶν ἐπίδρασίς των εἶναι ἰσχυροτέρα παρ' ὅσον ἦτο, ὅταν εὑρίσκοντο ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον τοῦτον».

«Πρόκειται ἐνώπιόν μας διάστημα ἱκανὸν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἁγιότητος, τὸν ὁποῖον ἐβάδισαν πλέον οἱ ἅγιοι. Ἔχομεν ἀνάγκην προόδου, διὰ τῆς μόνης ὁδοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἡ πραγματικὴ πρόοδος εἶναι δυνατή—καὶ ἡ ὁδὸς αὐτὴ εἶναι ἡ προσωπικὴ προσπάθεια, ἐνισχυομένη ἀπὸ τὴν θείαν δύναμιν. Ποῖος δύναται νὰ περιορίσῃ τὴν βοήθειαν, ποὺ ἠμποροῦμεν νὰ λαμβάνωμεν ἐκ τῶν προσευχῶν τῶν φίλων μας τοῦ ἀοράτου κόσμου, διὰ νὰ ὑποτάξωμεν τὰς ἀδυναμίας μας καὶ νὰ προχωρήσωμεν;»

Αἱ περικοπαὶ αὐταὶ δὲν προέρχονται ἀπὸ πραγματείαν ἢ λόγον ὀρθοδόξου τινὸς θεολόγου, ὑποστηρίζοντος τὸ δόγμα τῆς πρεσβείας τῶν ἁγίων, ὅπως θὰ ὑπέθετεν ἕνας προτεστάντης τῶν ἄκρων. Εἶναι ἀποσπάσματα ἑνὸς ἄρθρου τῶν «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου, γραφέντος πρό τινων ἡμερῶν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ψυχῶν, ἡ ὁποία εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι ἕνα εἶδος ἰδικοῦ μας ψυχοσαββάτου. Εἶναι τόσον λογικαὶ αἱ ἀπόψεις αὐταί, ὅτι ὁ θάνατος δὲν παύει τὴν ἀγάπην, ἄρα οὐδὲ τὸ διὰ τῆς προσευχῆς δεικνυόμενον ἀμοιβαῖον ἐνδιαφέρον, ὥστε δὲν χωρεῖ πολλὴ συζήτησις ἐπ' αὐτῶν.

Στρατιὰ πωλητῶν καὶ ἀγοραστῶν τοῦ θανάτου!

Εἰς διάστημα ὀλίγων λεπτῶν, ποὺ ἐχρειάσθησαν διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἔρευναν εἰς τὸ σπίτι ἑνὸς ἀνδρογύνου, ποὺ ἐνήργει τὸ ὀλέθριον λαθρεμπόριον ναρκωτικῶν, προσῆλθον εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ διὰ νὰ ἀγοράσουν τὸ δηλητήριον τοῦ βραδέως θανάτου δέκα ὀκτὼ ἄτομα! Μὴ δὲ νομίσῃ κανείς, ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἀνῆκον εἰς μίαν τάξιν ἢ ἡλικίαν, ἢ εἰς ὡρισμένον ἐπάγγελμα. Παρὰ τὸν ράπτην ὁ φοιτητής· παρὰ τὸν καπνεργάτην ὁ κηπουρός, ἀλλὰ καὶ ὁ μηχανικός· παρὰ τὸν ἠλεκτρολόγον ὁ ἐργολάβος· παρὰ τὸν στρατιώτην ὁ ὑπάλληλος, ὁ λογιστής, καὶ ἕπεται συνέχεια.

Ἀλλοίμονον! Στρατιὰ ἀσυνειδήτων ἐμπόρων τοῦ θανάτου ἔχει ἐλκυσθῆ ἀπὸ τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ ἐμπόριον χάριν τοῦ μεγάλου κέρδους. Καὶ πωλεῖ μὲ ὅλους τοὺς κινδύνους τῆς συλλήψεως καὶ τῆς τιμωρίας τὸν θάνατον. Ἄλλη δὲ πολυπληθεστέρα, ἐκ πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας καὶ φύλου, στρατιὰ μελλοθανάτων μεταχειρίζεται πᾶν τέχνασμα διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἀκριβὰ τὴν μορφίνην, τὴν κοκαΐνην, τὴν ἡρωΐνην, τὴν σύγχρονον ταύτην ποικιλίαν τῶν δηλητηρίων, διὰ τῶν ὁποίων δηλητηριάζει τὸν ὀργανισμόν της καὶ βαδίζει ὁριστικῶς πρὸς τὸν θάνατον. Θάνατον δὲ διπλοῦν. Διότι οἱ μελλοθάνατοι αὐτοὶ συνηθέστατα ἔχουν καταστρέψει τὴν ἠθικήν των ζωὴν καὶ διὰ τοῦτο ἔρχονται εἰς τὸ σημεῖον νὰ ζητοῦν παρηγορίαν εἰς τὰ θανατηφόρα δηλητήρια. Ἀλλὰ καὶ ἂν τοιοῦτο δὲν συνέβη, καταστρέφουν τώρα τόσον τὴν ἠθικὴν ὅσον καὶ τὴν σωματικὴν ζωὴν διὰ τῶν ναρκωτικῶν, ποὺ ὁδηγοῦν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Πολύκαρπος Ἀνδρώνης.

Ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Ἁγίων Ἀναργύρων (Ν. Ἰωνίας) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος.

Ἁγ. Ζώνης ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος ἐν Θεσσαλονίκῃ· οἱ κ. κ. Ἰωάν. Καγιμάλλης ἐν Καβάλλᾳ· ἱεροδ. Χαραλ. Δέδες ἐν Χανίοις· ἱεροδ. Πάμφιλος Παπαγιάννης ἐν Ἡρακλείῳ· Ἀλέξ. Γκανάτσος ἐν Σέρραις· Λάζ. Χατζηθέμελις ἐν Σάμῳ· Ἀθαν. Φραγκόπουλος ἐν Ἰωαννίνοις· Χρ. Παπαγιάννης ἐν Θεσσαλονίκῃ· Κωνστ. Χρόνης ἐν Βεροίᾳ· Εὐστ. Μπιλάλης ἐν Ναούσῃ· Περ. Φωτόπουλος ἐν Καρλοβασίοις (Σάμου)· Γ. Γεωργαντόπουλος ἐν Ἀκαρνανίᾳ καὶ Δ. Παπαδημητρίου ἐν τῇ περιφερείᾳ Χανίων.

Τύποις «ΖΩΗΣ»—Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι.